

Sygn.akt III AUa 1213/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2014r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marek Szymanowski (spr.)

Sędziowie: SA Bożena Szponar – Jarocka

SO del. Marzanna Rogowska

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 listopada 2014 r. w B.

sprawy z odwołania T. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 29 maja 2014 r. sygn. akt III U 273/14

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1213 /14

UZASADNIENIE

W dniu 16.01.2014 r. T. S. złożył w Oddziale ZUS w P., wniosek o ustalenie uprawnień do świadczenia przedemerytalnego, który to wniosek decyzją z dnia 07.02.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. załatwił negatywnie uznając, iż nie spełnia on warunków do przyznania tego świadczenia, gdyż staż jego pracy do dnia rozwiązania stosunku pracy wyniósł 39 lat, 11 miesięcy i 7 dni, zamiast wymaganych 40 lat.

T. S. w odwołaniu od powyższej decyzji wskazał, że do stażu pracy winien mieć zaliczony okres skróconego wypowiedzenia z ostatniego miejsca pracy, za które otrzymał odszkodowanie, jak też okres sprawowania opieki nad bratem R. S., który jest inwalidą I grupy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z dnia 29 maja 2014 r. Sąd Okręgowy w Ostrołęce zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał T. S. prawo do świadczenia przedemerytalnego począwszy od dnia 17 stycznia 2014 roku. Jednocześnie Sąd Okręgowy stwierdził odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sąd Okręgowy wskazał, iż podstawą do ubiegania się przez odwołującego o prawo do świadczenia przedemerytalnego jest art. 2 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych, zgodnie z którym prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiadała okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 40 lata dla mężczyzn. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt. 29 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, za przyczyny dotyczące zakładu pracy przyjmuje się:

a) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn nie dotyczących pracowników, zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników,

b) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych,

c) wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w przypadku śmierci pracodawcy lub gdy odrębne przepisy przewidują wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w wyniku przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę i niezaproponowania przez tego pracodawcę nowych warunków pracy i płacy,

d) rozwiązanie stosunku pracy przez pracownika na podstawie art. 55 § 1¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy z uwagi na ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków wobec pracownika;

Art. 2 ust. 3 cytowanej ustawy stanowi z kolei, że świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna, w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych oraz złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Sąd Okręgowy wskazał, iż w przedmiotowej sprawie spór pomiędzy stronami ograniczał się do rozstrzygnięcia czy odwołujący legitymuje się do dnia rozwiązania stosunku pracy wymaganym 40-letnim stażem ubezpieczeniowym, a spełnienie pozostałych przesłanek nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego było bezsporne. W świetle akt rentowych oraz pisma organu rentowego z 20.05.2014 r. odwołujący udokumentował staż pracy do dnia rozwiązania stosunku pracy tj. do dnia 31.12.2012r. w wymiarze 39 lat, 11 miesięcy i 7 dni. Do stażu pracy nie został natomiast zaliczony okres po ustaniu zatrudnienia tj. okres skróconego wypowiedzenia oraz zasiłek chorobowy, jak również okres opieki nad bratem R. S..

W ocenie Sądu Okręgowego żądanie wnioskodawcy zaliczenia okresu skróconego wypowiedzenia, za który otrzymał wynagrodzenie jest w pełni uzasadnione. Taki pogląd wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 03.07.2012 r. wydanym w sprawie o sygn. akt II UK 324/11, LEX nr 1265566, o analogicznym stanie faktycznym, gdzie Sąd ten uznał, iż okres skróconego wypowiedzenia, za który pracownik otrzymał odszkodowanie, jako okres nieskładkowy - art. 7 pkt. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS - jest okresem uprawniającym do emerytury w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych (podobnie SA w Łodzi w wyroku z dnia 06.08.2013r. w sprawie o sygn. akt III AUa 1767/12, LEX nr 1372295).

Nie może budzić wątpliwości zdaniem Sądu Okręgowego to, że zgodnie z art. 7 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, okresami nieskładkowymi są okresy niewykonywania pracy po ustaniu zatrudnienia, jeżeli za te okresy, na podstawie przepisów Kodeksu pracy zostało wypłacone odszkodowanie. W ocenie Sądu Okręgowego, niewykonywanie

pracy po ustaniu zatrudnienia, za które na podstawie przepisów k.p., zostało wypłacone odszkodowanie obejmuje nie tylko odszkodowania wypłacone na podstawie art. 45 i 56 k.p. ale - : również odszkodowanie należne w związku ze skróceniem okresu wypowiedzenia - art. 36¹ § 1 k.p.

Uwzględniając wspomniany sporny okres w wymiarze 2 miesięcy (I i II 2013 r.), za który ubezpieczony uzyskał stosowne odszkodowanie (świadectwo pracy z dnia 14.01.2013 r. - k.5 akt rentowych) wnioskodawca posiada łącznie staż ubezpieczeniowy uwzględniany przy świadczeniu emerytalnym - przekracza 40 lat, a zatem wnioskodawca spełnia przesłanki do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego. Na marginesie tylko Sąd Okręgowy wskazał, iż podzielił stanowisko organu rentowego co do braku podstaw do zaliczenia odwołującemu do stażu pracy opieki nad bratem, bowiem termin „członek rodziny”, użyty w art. 7 pkt 7 ustawy o emeryturach i rentach z FUS odnosi się do członka rodziny uprawnionego do renty rodzinnej w myśl przepisów tej ustawy.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy przyznał wnioskodawcy prawo do świadczenia przedemerytalnego, od dnia następnego po złożeniu wniosku wraz z wymaganymi dokumentami - stosownie do treści art. 7 ust. 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych.

Jednocześnie Sąd Okręgowy wskazał, iż zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art. 11 ustawy o świadczeniach emerytalnych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do świadczenia przedemerytalnego, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010 roku, II UK 330/09, LEX 604220). W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie są podstawy do obciążenia organu rentowego odpowiedzialnością za nieustalenie wszystkich okoliczności niezbędnych do wydania decyzji o przyznaniu odwołującemu prawa do świadczenia przedemerytalnego. Kwestia właściwej interpretacji przepisów art. 7 pkt. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i art. 36 1 i 2 k.p. nie powinna budzić żadnych wątpliwości, biorąc również pod uwagę fakt jednolite w tym zakresie stanowisko orzecznictwa i doktryny, o czym była mowa wyżej.

Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w P. zaskarżył powyższy wyrok w całości zrzucając mu naruszenie prawa materialnego, tj. :

- art. 2 ust 1 pkt 5 ustawy z dnia 30.04.2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U.. Nr 120. poz. 1252 z późn.zm.) poprzez uznanie, że odwołujący się spełnia przesłanki do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego, w tym przesłankę dot. posiadania 40 - letniego stażu pracy.

- art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. : Dz. U. z 2009 r.. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), poprzez uznanie, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji .

Czyniąc powyższe zarzuty apelacja wnosila o dokonanie zmiany zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje

Apelacja podlegała oddaleniu.

W apelacji nie podniesiono zarzutów naruszenia prawa procesowego co oznacza, iż Sąd Apelacyjny bierze za podstawę swego rozstrzygnięcia stan faktyczny ustalony przez Sąd Okręgowy. Jak wiadomo w świetle utrwalonego orzecznictwa Sąd odwoławczy rozpoznający apelację związany jest zarzutami prawa procesowego, za wyjątkiem nieważności postępowania, którą w granicach zaskarżenia uwzględnić winien z urzędu. Z urzędu uwzględnia również stwierdzone przez siebie naruszenie prawa praw materialnego (por. uchwała Sądu Najwyższego 7 sędziów - zasada prawna z dnia 31 stycznia 2008 r. III CZP 49/07 OSNC 2008/6/55, Prok.i Pr.-wkł. (...), Biul.SN 2008/1/13, Wspólnota (...)).

Zarzucana obraza art. 2 ust 1 pkt 5 ustawy z dnia 30.04.2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120. poz. 1252 z późn.zm.) nie wystąpiła, a przyjęta przez Sąd Okręgowy wykładnia tego przepisu nie jest nowotarska, lecz ma swoje solidne oparcie w orzecznictwie sądowym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 lipca 2012 r. II UK 324/11 OSNP 2013/13-14/162, LEX nr 1265566; Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 lipca 2012 r. II UK 324/11 OSNP 2013/13-14/162, LEX nr 1265566; Wyrok SA w Łodzi z dnia 6 sierpnia 2013 r. III AUa 1767/12 LEX nr 1372295, OSAŁ 2013/4/37;). Za taką wykładnią przemawia też wykładnia historyczna zaliczania okresu skróconego wypowiedzenia do świadczeń uzależnionych od okresu zatrudnienia. W uzasadnieniu uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 1992 r. I PZP 20/92,(OSNCP 1993 nr 1-2, poz. 2) dotyczącej właśnie art. 36¹ Sąd Najwyższy wskazał, iż przepis ten ustanawia tzw. okres zaliczany, tj. okres, w czasie którego nie istnieje stosunek pracy, ale z mocy wyraźnej regulacji ustawowej, układów zbiorowych pracy, czy zakładowych porozumień płacowych jest on wliczany do okresu zatrudnienia. Okres ten wliczany jest z mocy art. 36¹ § 2 k.p. do okresu zatrudnienia, przy jego obliczaniu na potrzeby stwierdzenia nabycia jakichkolwiek uprawnień pracowniczych uzależnionych od posiadania określonego stażu pracy.

Do podobnych wniosków prowadzi zdaniem Sądu Apelacyjnego analiza odpowiedzi z dnia 8 marca 2004 r. udzielonej przez ówczesnego ministra gospodarki, pracy i polityki społecznej na interpelację poselską nr (...) w sprawie świadczeń przedemerytalnych dla pracowników zwalnianych z zakładów pracy zatrudniających mniej niż 20 pracowników w związku ze skróconym okresem wypowiedzenia przekazaną przy piśmie z dnia 13 lutego 2004 r., znak: (...) (...) - (...). Minister wyraził wówczas pogląd, iż skrócenie okresu wypowiedzenia dokonane przez pracodawcę nie skutkuje negatywnie na prawo do nabycia świadczenia przedemerytalnego, jeśli spełnione są pozostałe warunki i nie ma wątpliwości, iż rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego nastąpiło z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Co się tyczy drugiego z podniesionych zarzutów tj. zarzutu obrazy art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. : Dz. U. z 2009 r.. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), poprzez uznanie, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji - to uzasadnienie apelacji nie zawiera w tym zakresie żadnego uzasadnienia. Jak się zdaje autor apelacji zarzut ten sformułował w powiązaniu z pierwszym zarzutem wyżej analizowanym, bowiem podzielenie zasadności pierwszego zarzutu musiałby pociągnąć za sobą uwzględnienie również drugiego zarzutu. Zdaniem Sądu Apelacyjnego wadliwa wykładnia prawa przez organ rentowy z reguły może być podstawą do przypisania mu odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zastosowania zatem art. 118 ust.1a ustawy przez Sąd Okręgowy jest prawidłowe, skoro przesłanką przypisania tej odpowiedzialności organowi rentowemu było niezastosowanie się przez organ do utrwalonej wykładni przepisów prawa, co Sąd Apelacyjny potwierdził.

W tym stanie rzeczy na zasadzie art.385 k.p.c. apelację oddalono.